

Statenmededeling aan Provinciale Staten

Onderwerp

Motie betreffende massaontslag bij Philip Morris

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Stand van zaken ingezette acties ter ondersteuning West-Brabant e.o.

Datum

13 mei 2014

Documentnummer

GS: 3568568

PS: 3594922

Aanleiding

Naar aanleiding van het begin april 2014 ontvangen bericht over de stopzetting van de sigarettenproductie van Philip Morris te Bergen op Zoom, met ingang van 1 oktober 2014, heeft ons college besloten tot spoedoverleg met regionale partners rondom Bergen op Zoom. Het besluit van Philip Morris heeft namelijk direct gevolg voor de werkgelegenheid van ongeveer 1.230 werknemers van dit bedrijf, op een totaal van ongeveer 1.370 medewerkers. Als ook toeleveranciers worden meegenomen, dan moet gerekend worden met een verlies van nog eens 3.000 tot 4.000 banen. Op de gemeente Bergen op Zoom en de omliggende regio (inclusief de Zeeuwse regio) heeft het dreigende massaontslag een ingrijpende invloed.

Bevoegdheid

Provinciale Staten hebben in hun vergadering van 11 april 2014 een motie aangenomen, waarin ons college wordt ondersteund in de getoonde betrokkenheid bij de gebeurtenissen in de regio West-Brabant en waarin ons college wordt gevraagd zich optimaal in te spannen voor behoud van de werkgelegenheid in deze regio. In dat licht bezien, brengen wij uw Staten met deze Mededeling op de hoogte van de laatste ontwikkelingen.

Kernboodschap

1. Gelijk na de berichtgeving over Philip Morris is bestuurlijk overleg gestart tussen direct betrokken partners.

Op 9 april 2014 is op initiatief van ons college en de gemeente Bergen op Zoom het overleg geopend tussen de eerst betrokken partijen: de gemeenten Bergen op Zoom en Tholen, de provincies Noord-Brabant en Zeeland, de ministeries EZ en SZW en het Regionaal Platform Arbeidsmarkt (rPA) West-Brabant.

In hoofdzaak vormen deze partijen de Stuurgroep, waaronder twee taakgroepen ressorteren: de Taskforce Operations en de Taskforce Strategie (zie hierna). Voorzitter van de Stuurgroep is gedeputeerde Pauli.

Datum

13 mei 2014

Documentnummer

GS: 3568568

PS: 3594922

2. *Er wordt zowel voor de korte als de (middel)lange termijn actie ondernomen.*

a. Betrokken partijen hebben voor de *korte termijn* actief ingezet op zoveel mogelijk behoud van werk voor de met werkloosheid bedreigde werknemers van Philip Morris en van de getroffen toeleveranciers. Via het op te zetten mobiliteitscentrum zal er alles aan gedaan worden om mensen van ‘werk naar werk’ te begeleiden. Philip Morris heeft inmiddels een sociaal plan opgesteld en is daarover in onderhandeling met de vakbonden. Verder brengen het rPA West-Brabant en Philip Morris in kaart om welke mensen het precies gaat en welke functieprofielen en kennisniveaus daarbij horen: de ‘situatiefoto’.

Bij het zoeken naar ander werk wordt gekoerst op mogelijkheden binnen de drie topclusters: biobased economy, maintenance en logistics (waaronder Logistiek Park Moerdijk). Deze sectoren zijn voor de regio West-Brabant/Zeeland immers van groot belang. De Taskforce Operations coördineert de werkzaamheden. Primaire trekkers van dit traject zijn: Philip Morris, rPA West-Brabant, UWV Werkbedrijf, het ministerie van SZW en gemeente Bergen op Zoom.

b. Voor de *(middel)lange termijn* wordt gekoerst op versterking en verbreding van de economische structuur in de regio West-Brabant/Zeeland. De nu wat eenzijdige economische structuur vraagt om die insteek, wil ze voor de toekomst evenwichtiger en duurzamer zijn. Bij dit traject koersen betrokken partijen op innovatieve kansen en ontwikkelingen binnen de drie kansrijke pijlers: biobased economy, maintenance, logistics (waaronder Logistiek Park Moerdijk). De recent aangeboden Koepelvisie en Uitvoeringsagenda van de Strategic Board Delta Region, waarin genoemde topclusters centraal staan, zijn uitgangspunt. De benodigde werkzaamheden voor een breed gedragen strategie en actieplan coördineert de Taskforce Strategie. Hierin participeren: de Strategic Board Delta Region, de drie hieronder ressorterende stuurgroepen topclusters, gemeente Bergen op Zoom, de provincies Noord-Brabant en Zeeland en het ministerie EZ.

De Stuurgroep zal binnen genoemde actietrajecten ook de werkloosheidsproblematiek door sluiting van TetraPak Moerdijk meenemen (ontslag dit jaar van 215 mensen).

In dit licht bezien, kunnen wij u mededelen dat wij binnen het topcluster biobased economy actief betrokken zijn bij mogelijk belangwekkende investeringen in deze regio door aansprekende bedrijven van binnen en buiten de Noord-Brabant. Binnen het topcluster maintenance verkennen wij de economische potentie en de potentiële spin-off voor de regio van de komst van de F35. Voorts zijn we binnen het topcluster logistics actief bezig om samen met het Havenschap Moerdijk het Logistiek Park Moerdijk te ontwikkelen.

Genoemde activiteiten passen volledig in de beoogde beleidskoers van de Taskforce Strategie.

Datum

13 mei 2014

Documentnummer

GS: 3568568

PS: 3594922

3. De voorgenomen activiteiten binnen de twee taakgroepen worden ondersteund door een lobbytraject.

De Stuurgroep heeft inmiddels een stevig lobbytraject opgezet, dat beide Taskforces ondersteunt. De lobby is niet alleen gericht op het Kabinet en/of Tweede Kamer, maar eveneens op de Europese Commissie.

Concreet gaan we momenteel na in hoeverre het Europees Fonds Globalisering en de komende, nieuwe Europese Structuurfondsen financiële ondersteuning kunnen bieden.

De provincie Noord-Brabant is primaire trekker van de lobby.

Vanuit de Stuurgroep wordt de internationale directie van Philip Morris in Lausanne benaderd om te bezien of stopzetting van de productie niet gefaseerd zou kunnen plaatsvinden. Daarmee is compensatie van het optredende werkgelegenheidsverlies in de tijd beter te managen.

4. Het streven is een breed draagvlak voor de actieplannen.

Om een breed draagvlak in de zuidwest-regio te verkrijgen, worden naast de initiatiefnemers 'van het eerste uur' meer partijen betrokken. Zo wordt niet alleen de onderwijssector (mbo en hbo) betrokken, maar vooral ook het regionale bedrijfsleven. Ondernemers moeten nieuwe werkgelegenheid gaan realiseren, de onderwijssector moet goed opgeleide mensen aanleveren en overheden moeten zorgen voor aantrekkelijke vestigings- en arbeidsvoorzieningsvoorwaarden (triple helix formule).

Betrokken zijn/worden: Regio West-Brabant (economisch samenwerkingsverband), de BZW, de ROC's, de HBO-sector, regiogemeenten, Rewin, BOM en Impuls Zeeland.

Consequenties

1. Mocht de gezamenlijke inzet onvoldoende resultaat boeken, dan krijgt de regio zuidwest-Nederland en de gemeente Bergen op Zoom in het bijzonder met een gevoelige sociaal-economische terugval te kampen.

Met het schrikbeeld van Zuidoost-Brabant begin jaren negentig van de vorige eeuw voor ogen is op bestuurlijk niveau initiatief genomen om alles op alles te zetten teneinde het dreigende werkloosheidsprobleem effectief aan te pakken. Daarom worden eventuele steunmogelijkheden van zowel de rijksoverheid als de EU uitputtend nagegaan. Mogelijk dat hiervoor ook nog provinciale middelen nodig zullen zijn. In dat geval kijken wij of hiervoor financiële middelen inzetbaar zijn vanuit het reguliere provinciale arbeidsmarktbeleid en vanuit de nieuwe provinciale fondsen.

2. Als de gezamenlijke inzet resultaten gaat oogsten, dan kan er een structureel hecht samenwerkingsverband in de zuidwest-regio ontstaan, dat in de kern soortgelijk is als in Zuidoost-Brabant.

Voor het ontstaan van een hechte samenwerkingscultuur gelden als noodzakelijke voorwaarden: vruchtbare samenwerkingsverbanden en korte besluitvormingslijnen. In de regio West-Brabant zijn verschillende samenwerkingsconstructies en uitvoerende instanties operationeel, zoals de Strategic Board Delta Regio, de Regio West-Brabant, het Regionale Platform Arbeidsmarkt West-Brabant en de NV Rewin. In de kern zijn daarmee de bouwstenen voor de gewenste effectieve samenwerkingscultuur aanwezig.

Datum

13 mei 2014

Documentnummer

GS: 3568568

PS: 3594922

Europese en internationale zaken

Voor ondersteuning van de gezamenlijk op te zetten acties zijn de nieuwe Europese Structuurfondsen vanaf 2015 interessante financiële kaders. Hierop hebben wij dan ook de focus gericht. Verder gaan we na of er aanspraak gemaakt kan worden op middelen van het Europees Globaliseringsfonds.

Communicatie

In afstemming met de woordvoerder van gedeputeerde Pauli verzorgt de gemeente Bergen op Zoom de communicatie rondom dit dossier. Zo worden er persberichten opgesteld, is een position paper voor communicatiedoelinden samengesteld en ontvangen de regionale gemeenten periodiek een briefing.

Vervolg

Op dit moment wordt gewerkt aan de verdere verfijning van de overleg- en werkstructuur. Voor het lobbytraject wordt een plan van aanpak opgesteld. Op korte termijn vergadert de Kamercommissie SZW over de kwestie Philip Morris en zal duidelijk worden in hoeverre het Kabinet ondersteuning kan bieden in dit dossier.

Op gezette tijden zullen wij uw statencommissie EZB over de vorderingen en resultaten informeren.

Bijlagen

-

Datum

13 mei 2014

Documentnummer

GS: 3568568

PS: 3594922

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk mw. ir. A.M. Burger

Auteur: drs. G. Hoek, ghoek@brabant.nl, (073) 681 22 26
Cluster Economie en Internationalisering/Afd. Economisch Beleid en
Deelnemingen

